

A Estratexia MAB da UNESCO e a súa Rede Mundial de Reservas da Biosfera para 2015-2025

Programa Home e Biosfera-UNESCO

Limiar

Conforme foi evoluindo o Programa MAB, as reservas de biosfera pasaron a ser o seu principal medio de posta en práctica. O concepto de reserva de biosfera ten demostrado a súa validez máis alá das zonas protexidas que contén cada unha delas e, como tal, se está convertindo nunha ferramenta que aproveitan científicos, planificadores, responsables de formular políticas, empresas e comunidades locais para xerar unha variedade de coñecementos, investigacións científicas e experiencias que vinculen a conservación da biodiversidade e o desenvolvemento socioeconómico para o benestar da humanidade. Para comprender os principais retos aos que se enfrenta o mundo e responder a eles -a pobreza, o cambio climático, a seguridade hídrica e alimentaria, a perda de diversidade biolóxica e cultural, a rápida urbanización e desertificación- o Programa MAB, por medio da súa Rede Mundial de Reservas de Biosfera (RMRB) e as súas redes rexionais e temáticas, abordará estratéxicamente os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) mediante iniciativas de desenvolvemento sostible nas reservas de biosfera, levadas a cabo en colaboración con todos os sectores da sociedade, para velar polo benestar das poboacións e a súa contorna.

A experiencia da RMRB, as redes do MAB e os enfoques interdisciplinarios aproveitaranse para elaborar e someter a proba políticas e prácticas que respondan aos problemas que afectan aos distintos ecosistemas e velen pola prestación dos bens e servizos que proporcionan. O Programa MAB é un medio importante de incorporar o desenvolvemento sostible a todos os niveis, integrando os seus aspectos económicos, sociais e ambientais e recoñecendo os vínculos vitais que existen entre eles, co fin de lograr o desenvolvemento sostible en todas as súas dimensións.

A Estratexia do MAB para 2015-2025

O Programa MAB e a súa Rede Mundial de Reservas de Biosfera constitúe un asociado importante e valioso e un instrumento para a investigación e experimentación sobre o terreo que permite adquirir coñecementos sobre un desenvolvemento sostible baseado na práctica e compartilos a escala mundial. Gracias a este enfoque práctico, o Programa MAB apoia os esforzos dos Estados Membros encamiñados a enfrentar cuestións críticas relativas á biodiversidade, os servicios dos ecosistemas, o cambio climático e outros aspectos do cambio medioambiental mundial. Aprobada polo Consello Internacional de Coordinación do MAB no seu 27ª reunión, esta Estratexia do MAB ofrece un marco á vez global e conciso para lograr estes obxectivos e contribuir á consecución dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible a escala mundial. Esta Estratexia do MAB elabórase en consonancia coa Estratexia a Prazo Medio da UNESCO para 2014-2021, a Estratexia de Sevilla e o Marco Estatutario da RMRB, e tendo debidamente en cuenta as recomendacións formuladas na avaliación final do MAB. Os obxectivos estratéxicos e os ámbitos de acción estratéxicos desta Estratexia do MAB implementaranse mediante o correspondente Plan de Acción do MAB (que se presentará no cuarto Congreso mundial de reservas de biosfera en 2016). A súa

aplicación avaliarase utilizando un marco de avaliación específico.

Visión e Misión do Programa MAB

A nosa visión é un mundo onde as persoas sexan conscientes do seu futuro común e da súa interacción co noso planeta e actúen colectiva e responsablemente para construír sociedades prósperas en harmonía coa biosfera.

O Programa MAB e a súa Rede Mundial de Reservas de Biosfera (RMRB) están ao servizo desta visión dentro e fóra das reservas de biosfera.

A nosa misión para o período 2015-2025 é:

1. elaborar e reforzar modelos de desenvolvemento sostible na RMRB;
2. comunicar as experiencias e ensinados extraídos, facilitando a difusión e aplicación a escala mundial deses modelos;
3. apoiar a avaliación e unha xestión, unhas estratexias e unhas políticas de alta calidade para o desenvolvemento sostible e a planificación, así como unhas institucións responsables e capaces de adaptarse;
4. axudar aos Estados Membros e as partes interesadas a lograr urgentemente os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible mediante as experiencias adquiridas na RMRB, en particular estudando e experimentando

políticas, tecnoloxías e innovacións para a ordenación sostible da biodiversidade e os recursos naturais e para atenuar os efectos do cambio climático e adaptarse a eles.

Obxectivos estratéxicos

Os obxectivos estratéxicos do MAB para 2015-2025 dimanan directamente das tres funcións das reservas da biosfera sinaladas no Marco Estatutario da RMRB e do acuciante problema mundial que suscita o cambio climático mencionado no *Plan de Acción de Madrid para as Reservas de Biosfera*. Estes obxectivos estratéxicos son:

1. Conservar a biodiversidade, restaurar e mellorar os servizos dos ecosistemas e fomentar o uso sostible dos recursos naturais
2. Contribuír a construír sociedades e economías sostibles, xustas e equitativas e asentamentos humanos prósperos en harmonía coa biosfera
3. Facilitar a ciencia sobre a biodiversidade e a sustentabilidade, a educación para o desenvolvemento sostible e a creación de capacidades
4. Apoiar a atenuación dos efectos do cambio climático e outros aspectos do cambio medioambiental mundial e a adaptación a este

Obxectivo estratéxico 1. Conservar la biodiversidad, restaurar y mellorar los servicios de los ecosistemas y fomentar el uso sostible de los recursos naturales

A conservación e o aproveitamento sostible da diversidade biolóxica constitúe un reto de gran importancia. A biodiversidade é unha garantía que propicia o benestar da humanidade grazas a unha serie de servizos dos ecosistemas. A perda de biodiversidade reduce os servizos dos ecosistemas e suscita ameazas directas contra o benestar das persoas. Ademais, é un indicador importante do desequilibrio dun sistema cuxos compoñentes vitais están afectados. A perda e a fragmentación dos hábitats debido ao desenvolvemento humano e a modalidades insostibles de consumo e produción son algunhas das principais causas da diminución da biodiversidade a nivel mundial. A escala actual de explotación sen precedentes dos nosos recursos naturais esixe unha mellora da súa gobernanza e xestión.

Resultados esperados

- 1.1 Os Estados Membros prestan activamente apoio aos seus reservas de biosfera como modelos que contribúen á aplicación das convencións mundiais e outros acordos multilaterales sobre o medio ambiente e ao logro dos correspondentes ODS.
- 1.2 Fórxanse alianzas nos planos local, nacional e rexional con miras a que as reservas de biosfera desempeñen

a súa función de conservación da biodiversidade e reporten beneficios ás poboacións locais, contribuíndo así á consecución do plan estratéxico en favor da diversidade biolóxica para 2011-2020 e as súas Metas de Aichi para a Diversidad Biolóxica.

- 1.3 A planificación eficaz, equitativa e participativa para o desenvolvemento sostible nas reservas de biosfera ten concretamente en conta os dereitos, as necesidades e as capacidades dos mozos, así como das mulleres e as comunidades indígenas e locais, e a súa apropiación dos recursos naturais, o seu acceso a eles e o uso sostible dos mesmos nas reservas de biosfera e en torno a elas.
- 1.4 Os Estados, as autoridades locais, as organizacións internacionais e o sector privado apoian as reservas de biosfera mediante a aplicación eficaz de enfoques baseados nos ecosistemas, a fin de velar pola prestación permanente dos servizos dos ecosistemas nas propias reservas de biosfera, así como a comunidades máis amplas que dependen destes servizos para o seu saúde e benestar.
- 1.5 A función do Programa MAB refórzase en canto á investigación e a experimentación de modelos e solucións de desenvolvemento sostible, e se promueve a súa difusión a escala mundial.

Obxectivo estratéxico 2. Contribuir a construír sociedades e economías sostibles, sanas e equitativas e asentamentos humanos prósperos en harmonía coa biosfera

O crecemento vertiginoso da poboación mundial, cada vez máis concentrada en zonas urbanas en rápida expansión de todos os tamanos, en particular nas zonas costeras, ocasionou a sobreexplotación e o uso insostible de recursos naturais limitados, a intensificación da contaminación e o deterioro do medio ambiente, con repercusións importantes no benestar das persoas. Unhas sociedades e economías sas e equitativas, e uns asentamentos humanos prósperos son elementos esenciais na procura dunha sostenibilidade e un desenvolvemento social a longo prazo. Para conseguilo, é necesario coñecer a fondo o patrimonio natural e cultural, ter en conta as realidades socioeconómicas e aplicar métodos innovadores para aumentar a resiliencia. Por medio do seu RMRB, o MAB está nunha situación idónea para apoiar a transición cara a economías prósperas e sociedades sostibles, non só en cada Estado Membro senón tamén mediante as reservas de biosfera transfronterizas. Estas brindan posibilidades de cooperación e entendemento: propician contornas que fomentan a coexistencia armoniosa das persoas, e das persoas e a natureza, e promueven unha cultura de paz con respecto ao uso de recursos naturais compartidos e os beneficios que estes aportan.

Resultados esperados

- 2.1 As reservas de biosfera, recoñecidas e apoiadas por todas as instancias governamentais, serven de modelo para a promoción do desenvolvemento sostible e contribúen á consecución dos ODS en relación con sociedades e asentamentos equitativos e sáns.
- 2.2 As reservas de biosfera serven de modelo para estudar, establecer e demostrar sistemas económicos sostibles que inflúen positivamente na conservación da biodiversidade e o seu uso sostible.
- 2.3 As reservas de biosfera serven de modelo para estudar, establecer e demostrar enfoques innovadores que fomentan a resiliencia das comunidades e as posibilidades para os mozos, mediante a diversificación dos medios de subsistencia, empresas ecolóxicas e sociais, comprendidos o turismo responsable e as economías de calidade.
- 2.4 Establécense mecanismos funcionais para que quen facilitan a prestación de servizos dos ecosistemas das reservas de biosfera reciban unha compensación equitativa e un apoio por parte de quen utilizan eses servizos dos ecosistemas e benefíciáanse deles, a miúdo en zonas urbanas distantes.
- 2.5 As reservas de biosfera contribúen directamente á saúde e o benestar de quen viven nelas e quen están relacionados con elas.

- 2.6 As reservas de biosfera transfronterizas refórzanse mediante un diálogo e unha creación de capacidades a distintas escalas concibidos especificamente para as cuestións transfronteiras.

Obxectivo estratéxico 3. Facilitar a ciencia sobre a biodiversidade e a sustentabilidade, a educación para o desenvolvemento sostible e a creación de capacidades

A ciencia da sustentabilidade é un enfoque integrado, orientado á solución de problemas, que se basea en toda a variedade de coñecementos científicos, tradicionais e autóctonos de xeito transdisciplinaria para detectar, comprender e afrontar os retos económicos, ambientais, éticos e sociais presentes e futuros que suscita o desenvolvemento sostible. A nivel das reservas de biosfera, iso require unha colaboración entre todas as partes interesadas, a saber, os científicos, os responsables da formulación de políticas, os membros das comunidades locais e o sector privado. A educación para o desenvolvemento sostible (EDS) promove a inclusión de importantes cuestións relativas ao desenvolvemento sostible mediante a adquisición de novas aptitudes, competencias e valores e as iniciativas en favor do desenvolvemento sostible. As reservas de biosfera, en particular por conducto dos seus coordinadores, administradores e científicos, desempeñan un papel esencial na posta en práctica e a

integración da ciencia da sustentabilidade e a EDS nos planos local e rexional, a fin de producir coñecementos científicos, determinar as mellores prácticas e fortalecer as conexións entre a ciencia, as políticas e a educación e formación para o desenvolvemento sostible.

Resultados esperados

- 3.1 Plena colaboración do MAB e o seu RMRB con iniciativas de investigación e programas internacionais, rexionais, nacionais e subnacionais que contribúen á axenda para o desenvolvemento logo de 2015 e ao logro dos ODS.
- 3.2 Creación dunha rede internacional de científicos que traballan en reservas de biosfera e colaboración cos seus administradores/coordinadores e outras partes interesadas.
- 3.3 Cada reserva de biosfera ten un programa de investigación dinámico, baseado nos principios da ciencia da sustentabilidade, que senta as bases dun proceso participativo de adopción de decisións e de xestión na reserva de biosfera.
- 3.4 Os coñecementos tradicionais utilízanse como “achega de coñecemento” para a ordenación das reservas de biosfera, recoñecendo a importancia do empoderamento das comunidades indíxenas e locais como custodios de coñecementos de valor excepcional e do mantemento da identidade cultural.
- 3.5 Realízanse actividades de formación e de creación de capacidades nas reservas de biosfera nos planos nacional, rexional e mundial que abordan as cuestións interconectadas de conservación e uso sostible da biodiversidade, a atenuación dos efectos do cambio climático e a adaptación a este, e o benestar cultural e socioeconómico das comunidades humanas.
- 3.6 Lévanse a cabo en todas as reservas de biosfera actividades de EDS coa participación de todos os asociados da sociedade civil. As reservas de biosfera serven tamén de centros de coordinación da EDS desde os cales difúndense os modelos.
- 3.7 As relacións de colaboración son cada vez máis numerosas entre as reservas de biosfera e os programas do Sector de Educación da UNESCO, como o Programa de Acción Mundial sobre Educación para Todos, a Rede do Plan de Escolas Asociadas da UNESCO (redPEA) e o Programa UNITWIN e de Cátedras UNESCO e outras iniciativas das Nacións Unidas en materia de educación e creación de capacidades.

Obxectivo estratéxico 4. Apoiar a atenuación dos efectos do cambio climático e outros aspectos do cambio medioambiental mundial e a adaptación a este

O cambio climático segue constituíndo unha preocupación primordial para o futuro da humanidade. Sábese hoxe que é

moi probable que as actividades humanas sexan a principal causa do calentamiento observado desde mediados do século XX. Segundo o quinto Informe de Avaliación do Grupo Intergubernamental de Expertos sobre os Cambios Climáticos (IPCC), o calentamiento do clima é incuestionable. Moitos dos cambios observados desde os anos 1950 non teñen precedente desde fai decenios e ata milenios. Os valores específicos das reservas de biosfera e as posibilidades que ofrecen en relación co cambio climático recoñécéronse no Plan de Acción de Madrid para as Reservas de Biosfera (2008-2013) e na Declaración de Dresde sobre as reservas de biosfera e o cambio climático (2011), a fin de prestar maior atención ás capacidades que ofrecen o Programa MAB e as reservas de biosfera para a atenuación do cambio climático e a adaptación aos seus efectos, e integrar mellor as súas achegas nas estratexias e políticas nacionais e internacionais relativas ao clima. Iso esixe estudar ao mesmo tempo as interaccións complexas entre o cambio climático e outros aspectos do cambio medioambiental mundial, como a perda de biodiversidade, a urbanización, a desertificación, o deterioro dos recursos terrestres e hídricos e o agotamiento do ozono estratosférico.

Resultados esperados

4.1 A RMRB funciona como unha rede mundial de rexións que promueve o aprendizaxe e emprende iniciativas innovadoras para adaptarse aos efectos

do cambio climático e outros tipos de cambio medioambiental mundial, viaxiais e atenualos.

- 4.2 Os Estados Membros prestan un apoio activo ás reservas de biosfera como modelos para a aplicación da Convención Marco das Nacións Unidas sobre o Cambio Climático (CMCCNU), a Convención das Nacións Unidas de Loita contra a Desertificación e o Marco Mundial para os Servizos Climáticos.
- 4.3 Os Estados Membros e outros responsables da adopción de decisións recoñecen e promueven as reservas de biosfera como sitios prioritarios para a formulación e aplicación de estratexias sobre a adaptación aos efectos do cambio climático e o seu atenuación, en particular mediante: 1) a eficacia energética e o desenvolvemento e adopción de enerxías renovables e limpas, así como o aforro de enerxía mediante un consumo responsable e 2) métodos relacionados coa captación de carbono e a redución das emisións resultantes da deforestación e a degradación dos bosques (REDD).
- 4.4 Os Estados Membros promueven activamente a aplicación noutros países e rexións dos métodos elaborados nas reservas de biosfera.

Ámbitos de acción estratéxicos

Os ámbitos de acción estratéxicos do MAB para 2015-2025 son os seguintes:

- A. A Rede Mundial de Reservas de Biosfera composta por modelos de funcionamento eficaz para o desenvolvemento sostible
- B. Colaboración e creación de redes inclusivas, dinámicas e orientadas aos resultados dentro do Programa MAB e a Rede Mundial de Reservas de Biosfera
- C. Colaboracións externas eficaces e financiamento suficiente e sostible para o Programa MAB e a Rede Mundial de Reservas de Biosfera
- D. Comunicación, información e intercambio de datos de forma integral, moderna, aberta e transparente
- E. Gobernanza eficaz do Programa MAB e a Rede Mundial de Reservas de Biosfera e dentro deles

Os tres primeiros ámbitos de acción estratéxicos céntranse concretamente no seguinte: A) as reservas de biosfera individuais no contexto dos países onde están situadas; B) a creación de redes dentro do Programa MAB; C) principalmente en alianzas forxadas fóra do Programa MAB.

Os ámbitos de acción estratéxicos, así como os seus respectivos eixes de acción estratéxicos, expóñense a continuación.

Ámbito de acción estratéxico A. A Rede Mundial de Reservas de Biosfera composta por modelos de funcionamento eficaz para o desenvolvemento sostible

Para 2025, a RMRB aspira a ser unha rede mundial integrada de sitios de aprendizaxe e demostración para a innovación en materia de desenvolvemento sostible. Unha vez que as reservas de biosfera alcancen a súa funcionalidad óptima, representarán unha interfaz clave entre a ciencia, as políticas e a sociedade nos planos local, nacional, rexional e mundial, en provecho dos seus poboacións, os Estados Membros onde están situadas e un número moito maior de beneficiarios.

Como modelos, as reservas de biosfera deben contribuír ao desenvolvemento sostible, en particular á conservación da biodiversidade e a redución da pobreza. A RMRB é un foro único para a coproducción de coñecementos en favor do desenvolvemento sostible entre os habitantes das reservas de biosfera, os profesionais e os investigadores. A RMRB debe constar de sitios en pleno funcionamento e ben administrados que se cingan á Estratexia de Sevilla e ao Marco Estatutario. Velar por iso foi o obxectivo da estratexia de saída aprobada polo CIC en 2013.

Eixes de acción estratéxicos

A.1 Os procedementos e procesos de selección, designación, planificación e

establecemento das reservas de biosfera son abertos e participativos, tendo en conta as prácticas, tradicións e culturas locais, e participan neles todas as partes interesadas.

- A.2 Os Estados e outras entidades con competencias territoriais e gobernamentais integran explícitamente as reservas de biosfera no desenvolvemento nacional e rexional, a ordenación territorial, a lexislación ambiental e sectorial, as políticas e os programas, e o apoio a estruturas de gobernanza e xestión eficaces en cada reserva de biosfera.
- A.3 As reservas de biosfera e os comités nacionais do MAB manteñen relacións de colaboración con universidades e centros de investigación a fin de levar a cabo investigacións aplicadas e ofrecer posibilidades de aprendizaxe e formación prácticos que apoiem a ordenación e o desenvolvemento sostible das reservas de biosfera.
- A.4 A sustentabilidade financeira das reservas de biosfera mellora considerablemente, cunha base de financiamento diversificado.
- A.5 O proceso de exame periódico contribúe a un funcionamento eficaz da RMRB, propiciando un proceso dinámico de xestión adaptable das reservas de biosfera.

Ámbito de acción estratéxico B.

Colaboración e creación de redes inclusivas, dinámicas e orientadas aos resultados dentro do Programa MAB e a Rede Mundial de Reservas de Biosfera

É esencial que a colaboración e a creación de redes sexan inclusivas e dinámicas e estean orientadas aos resultados para que o MAB e o seu RMRB aporten contribucións eficaces ao logro dos ODS e metas conexas. No plano internacional, a colaboración centrase especialmente na cooperación Sur-Sur e a cooperación triangular Norte-Sur-Sur, como catalizador do diálogo e a coproducción de coñecementos científicos, en sinerxia cos intermediarios dos saberes locais e autóctonos, e para a diplomacia científica. A colaboración e a creación de redes deberán abarcar os catro obxectivos estratéxicos. Deberase destacar neste contexto a importancia das redes rexionais e temáticas do MAB. As redes rexionais teñen diversos métodos de traballo e estatutos que responden ás necesidades rexionais e deben ser flexibles para ser pertinentes e eficaces nas súas respectivas rexións, e as redes temáticas deberían ser autónomas.

Eixes de acción estratéxicos

B.1 As actividades mundiais e rexionais de creación de capacidades e os programas de formación dirixidos aos administradores/coordinadores das reservas de biosfera e outras partes

interesadas facilitan a consecución dos obxectivos estratéxicos.

- B.2 As redes consolídanse mediante unha maior participación dos Estados Membros -comprendidas as comisións nacionais para a UNESCO, os comités nacionais do MAB e os ministerios competentes- e outras partes públicas interesadas, así como as universidades, as organizacións da sociedade civil, o sector privado e unha cooperación máis estreita coas partes interesadas pertinentes.
- B.3 As redes contan coa infraestrutura e os recursos suficientes para poder lograr os seus obxectivos.
- B.4 As redes fomentan a colaboración en materia de investigación, execución e supervisión, entre outras cousas mediante intercambios entre reservas de biosfera.
- B.5 As redes comunican e difunden eficazmente as súas obxectivos e actividades, tanto interna como externamente.
- B.6 Un número maior de hermanamentos entre reservas de biosfera fomenta a cooperación transfronteriza e transnacional.

***Ámbito de acción estratéxico C.
Colaboracións externas eficaces e
financiación suficiente e sostible para
o Programa MAB e a Rede Mundial de
Reservas de Biosfera***

As relacións de colaboración eficaces destinadas a fonecer as reservas de biosfera,

as redes e a Secretaría do MAB, e a promover a execución de plans e estratexias, en particular mediante mecanismos sostibles de financiamento, constitúen unha prioridade para o Programa MAB. Aínda que os recursos operativos do Programa e os membros da RMRB deben provir de orzamentos ordinarios en todos os niveis de execución, existe claramente a necesidade de atraer a novos asociados -como grupos de investigadores, empresas ou grupos do sector privado, museos, bancos de germo-plasma e organizacións da sociedade civil- para reforzar as alianzas existentes, para crear novas. A tales efectos, débese respectar a organización administrativa de cada país e as comunidades locais non deben perder a súa independencia e influencia, especialmente si os asociados son doutras rexións. A fin de aumentar a resiliencia organizativa e financeira no MAB e en cada unha das reservas de biosfera, débense estudar distintos medios de financiamento. Ademais do financiamento, as novas alianzas deben suscitar unha maior sensibilización do público á importancia e as vantaxes das reservas de biosfera, así como á participación das comunidades locais. A UNESCO posúe unha das “marcas” mundiais máis famosas e mellor recoñecidas: hai que saber como utilizala para recaudar fondos para a RMRB e os seus reservas de biosfera.

Eixes de acción estratéxicos

- C.1 Prepárase un plan de operacións e comercialización integral para a RMRB,

as redes rexionais e temáticas, os comités nacionais do MAB e as reservas de biosfera individuais, tendo en conta as prioridades dos donantes bilaterales e multilaterales, o sector privado e as organizacións filantrópicas. (Os principais elementos se sinalan máis abaixo, outros poderán incluírse no plan de acción.)

- C.2 A Secretaría e os comités nacionais do MAB estreitan a súa colaboración e as súas alianzas coa UNESCO e con importantes organizacións internacionais.
- C.3 A Secretaría do MAB axuda ás reservas de biosfera e as redes rexionais a adquirir competencias especializadas para xerar os seus propios ingresos e a compartilas.
- C.4 Fórxanse alianzas co sector privado en torno ao Programa MAB nos planos local, nacional e internacional.
- C.5 Un maior número de proxectos e actividades prestan apoio ás reservas de biosfera e as redes, financiados mediante mecanismos de financiamento nacionais e rexionais, especialmente os que destacan a necesidade de asociacións multinacionais.
- C.6 Maior participación dos empresarios activos nas reservas de biosfera e orientación proporcionada aos mesmos, especialmente aos que apoian empresas sociais e economías ecolóxicas.
- C.7 Establécese unha marca mundial consolidada “Reserva de Biosfera”, que

complementa as marcas locais de reserva de biosfera.

- C.8 Se mellora a promoción conxunta de produtos e servizos das reservas de biosfera.
- C.9 Cada reserva de biosfera xera unha parte dos seus ingresos.

***Ámbito de acción estratéxico D.
Comunicación, información e intercambio de datos de forma integral, moderna, aberta e transparente***

O éxito do Programa MAB depende dunha comunicación eficaz e aberta, un intercambio de datos e coñecementos baseado nunha visión clara e compartida do concepto de reserva de biosfera, tanto entre os diferentes axentes do Programa -as reservas de biosfera, os comités nacionais, as redes e a Secretaría- como externamente. Os instrumentos contemporáneos de comunicación e información, as redes sociais e o intercambio de datos ofrecen inmensas posibilidades para o Programa. Aínda que a Secretaría do MAB, os comités nacionais, as redes rexionais e temáticas e as reservas de biosfera individuais empezaron a facer un bo uso deses instrumentos, é urxente non só ampliar a súa aplicación dentro do Programa MAB senón tamén suscitar a participación de diversos públicos exteriores. Con todo, numerosos países seguen tendo escaso acceso aos servizos de comunicación modernos, o que supón centrarse constantemente nos medios tradicionais de comunicación

e intercambio de información. A tarefa de comunicar máis eficazmente depende non só da facilidade con que o MAB utilice as ferramentas e os instrumentos de comunicación, senón tamén do acerto con que o MAB produza resultados e servizos que sexan apreciados e estean dispoñibles no maior número de linguas posible, empezando polas linguas oficiais da UNESCO. Os bos resultados atraerán a atención da prensa e os medios de comunicación e constituirán a nosa mellor publicidade.

Eixes de acción estratéxicos

- D.1 Plena aplicación da política de libre acceso aos documentos, datos, información e materiais multimedia relacionados co MAB e a RMRB.
- D.2 Unha estratexia global de comunicación que se complementa cun plan de acción cuxos principais elementos se sinalan máis abaixo, outros poderían incluírse nel.
- D.3 A Secretaría do MAB ten un programa de publicación coordinado e pon en marcha eficazmente o sitio web do MAB (MABNet) como principal plataforma de comunicación, datos e información do MAB.
- D.4 Os coordinadores/administradores das reservas de biosfera, os comités nacionais e as redes rexionais velan por que se proporcione un amplo acceso á información relativa ás reservas de biosfera.
- D.5 Maior utilización da videoconferencia, as redes sociais e as novas tecnolo-

xías da información e a comunicación para o intercambio de coñecementos, a comunicación, a cooperación técnica e a creación de capacidades.

Ámbito de acción estratéxico E. Gobernanza eficaz del Programa MAB y la Red Mundial de Reservas de Biosfera y dentro de ellos

O Programa MAB réxese polo seu Consello Internacional de Coordinación, baixo a autoridade xeral da Conferencia Xeral e o Consello Executivo da UNESCO. O Marco Estatutario da RMRB constitúe a base da súa gobernanza. O acerto do Programa MAB estriba nuns mecanismos de dirección ben estruturados e eficazmente aplicados. Os comités nacionais do MAB desempeñan un papel decisivo na posta en práctica da visión e a misión do Programa MAB. Extraéronse importantes ensinamentos durante moitos anos das experiencias aportadas pola Estratexia de Sevilla e pola aplicación e avaliación do Plan de Acción de Madrid. A supervisión e avaliación permanentes das actividades e os mecanismos de gobernanza son esenciais para lograr unha adaptación ao cambio oportuna e eficaz.

Eixes de acción estratéxicos

- E.1 Os gobernos dos Estados Membros e as comisións nacionais para a UNESCO apoian a execución do Programa MAB prestándolle un apoio institucional ben definido.

- E.2 Cada comité nacional do MAB ten unha composición transdisciplinaria e comprende representantes dos sectores público e privado, da investigación e a educación, e unha ampla gama doutras partes interesadas, entre elas os representantes das reservas de biosfera.
- E.3 Os Estados Membros actualizan periódicamente a Secretaría do MAB e as redes rexionais en relación coa aplicación da Estratexia e o Plan de Acción do MAB nos seus respectivos países.
- E.4 Cada rede rexional ten un mecanismo de gobernanza definido que comprende unha avaliación anual da súa desempeño.
- E.5 As novas redes temáticas, de habelas, teñen obxectivos e plans ben definidos, un mecanismo de exame integrado e unha cláusula de extinción.
- E.6 O Grupo de apoio internacional das delegacións permanentes ante o Programa MAB segue contribuíndo á comunicación e a promoción en provecho do Programa.

Marco de avaliación

A Estratexia do MAB aplicarase mediante o correspondente Plan de Acción do MAB (véxase máis abaixo) e se avaliará utilizando un marco de avaliación específico baseado nunha lóxica de intervención estratéxica. Así se establecerá unha conexión entre os obxectivos estratéxicos e os ámbitos de acción estratéxicos que figuran na presente estratexia e as principais actividades e resultados do Plan de Acción. Con arranxo ao marco, elaboraranse indicadores de resultados, así como as correspondentes fontes de verificación e supervisión, e incluírase un plan de avaliación no que se establecerán as funcións e responsabilidades das principais partes interesadas no desempeño e a obtención de resultados da Estratexia e o Plan de Acción. O marco de avaliación e o subseguinte labor de supervisión e avaliación elaboraranse e levarán a cabo en estreita cooperación co Servizo de Supervisión Interna (IOS) da UNESCO.